

REO núm: 973
Data: 01/07/2020

Seguiment d'indicadors de sostenibilitat. 2019

Conclusions

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

SEGUIMENT D'INDICADORS DE SOSTENIBILITAT

Document de síntesi de resultats

Presentat a:

 Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
**Direcció General de Polítiques Ambientals
i Medi Natural**

Desembre, 2019

Presentació

Conclusions

Percepcions generals de l'estat ambiental

Emergència climàtica

Relació amb el medi natural

Biodiversitat a Catalunya

La conservació de la natura

Implicació de la societat

- **Nom:** Seguiment d'indicadors de percepció en matèria de medi ambient i sostenibilitat.
- **Àmbit:** Catalunya
- **Univers de Treball:** Està format per totes aquelles persones d'entre 16 i 75 anys residents a Catalunya.
- **Mostra seleccionada:** La mostra total consultada ha estat de 1.023 individus. S'ha realitzat un mostra estratificada per províncies i dins de cada província s'ha seleccionat proporcionalment a la població de cada comarca i a la quota de sexe i edat existents per àmbit territorial, segons dades de l'Idescat.
- **Metodologia**
 - La metodologia que s'utilitza per desenvolupar l'estudi es basa en un enfocament quantitatiu, en el que s'emmarca una etapa de recollida de la informació, mitjançant la passació telefònica d'un qüestionari estructurat i dirigit a les persones consultades i l'obtenció de dades, conjuntament amb el posterior tractament d'aquestes.
 - La selecció dels individus consultats s'ha realitzat mitjançant tècniques aleatòries simples del llistin telefònic de cada municipi.
- **Dates de Treball de Camp:** El treball de camp ha estat realitzat al desembre de 2019.
- **Procés de ponderació:** Per a obtenir resultats representatius, s'han ponderat els resultats en funció de la distribució real de la població de Catalunya, en base a la població empadronada segons dades estadístiques de l'Idescat a 2019.
- **Error Mostral Associat:** Amb un nivell de confiança del 95%, el marge d'error mostral màxim per a dades globals en el supòsit de mostreig aleatori simple és d'un **+/- 3,2%** (veure al document estadístic l'error mostral per a les diferents categories d'anàlisi)
- **Informe:** El present document és un resum gràfic dels principals resultats, i quan s'escau, amb caràcter evolutiu. Es mostren resultats des de 2014. Es lliurà també document estadístic de caràcter descriptiu que incorpora els principals creuaments de dades i la base de dades anonimitzada amb les microdades.
- **Empresa Executora:** Gabinet Ceres. Fieldwork-MDK com a responsable del Treball de camp, empresa homologada pel CEO

Presentació

Conclusions

Percepcions generals de l'estat ambiental

Emergència climàtica

Relació amb el medi natural

Biodiversitat a Catalunya

La conservació de la natura

Implicació de la societat

Conclusions ►

Principals idees

Els principals problemes dels catalans són la **Contaminació** els **Residus** i el **Canvi Climàtic**.

Gairebé no hi ha qui posi en dubte el Canvi Climàtic. Tot i **mantenir el nivell de preocupació** en relació al 2018, augmenten les accions que fan els ciutadans per prevenir-lo, sobretot: reciclatge.

Elevada **relació de la població amb la natura**, ja sigui per un simple interès o perquè s'hi comparteixen moments: fan activitats o viuen en medi rural.

La ciutadania declara la seva preocupació per la biodiversitat i li atribueixen diferents causes, principalment, contaminació, creixement urbanístic i canvi climàtic.

Es coneixen espècies en perill d'extinció a Catalunya (com l'os, el llop o el cranc de riu) i encara més espècies invasores (com el mosquit tigre, la vespa asiàtica el porc vietnamita o el cranc de riu americà).

De les respostes es desprèn que els esforços que fa l'administració en matèria de sostenibilitat **no son suficients**.

Presentació

Conclusions

Percepcions generals de l'estat ambiental

Emergència climàtica

Relació amb el medi natural

Biodiversitat a Catalunya

La conservació de la natura

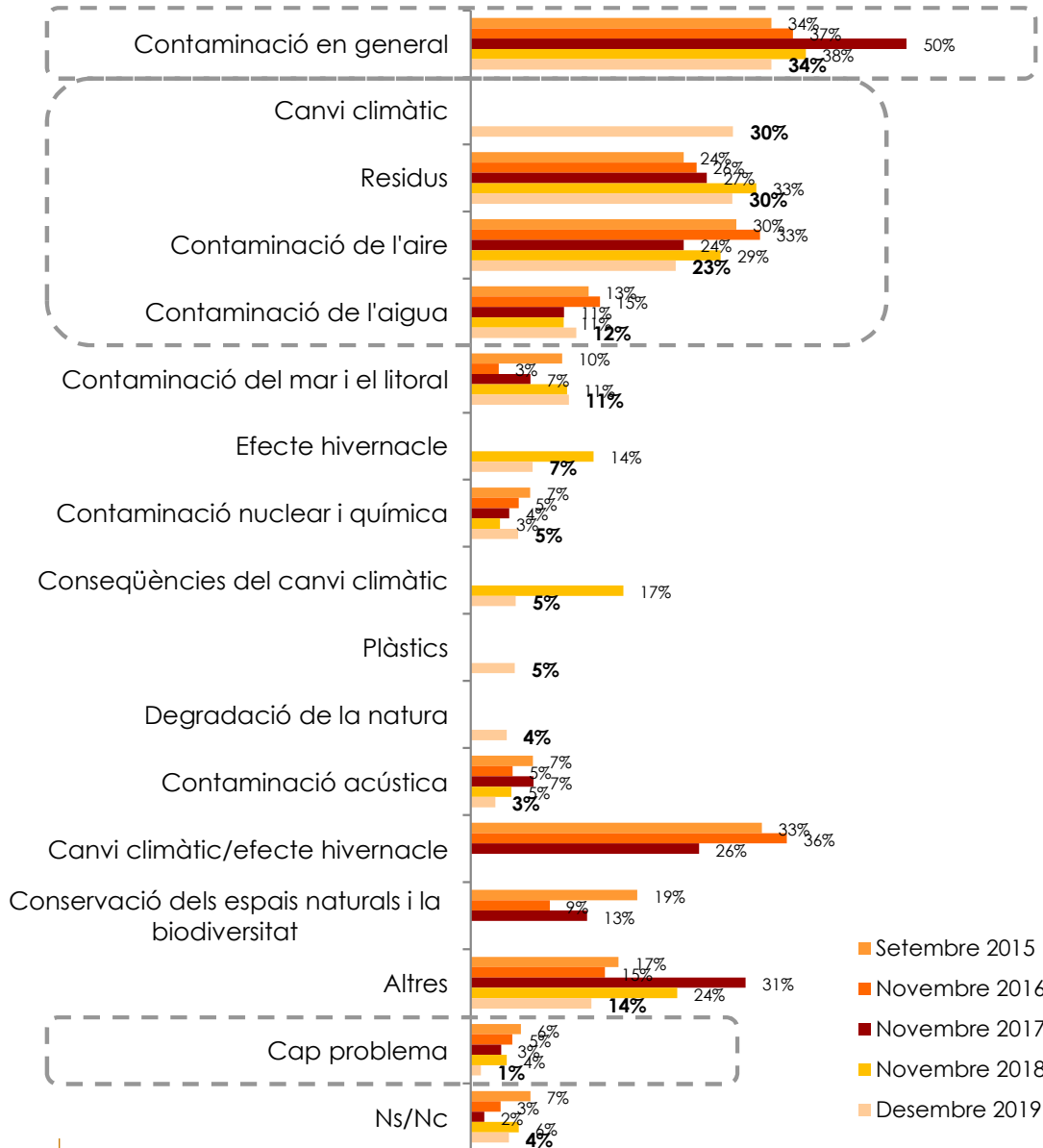
Implicació de la societat

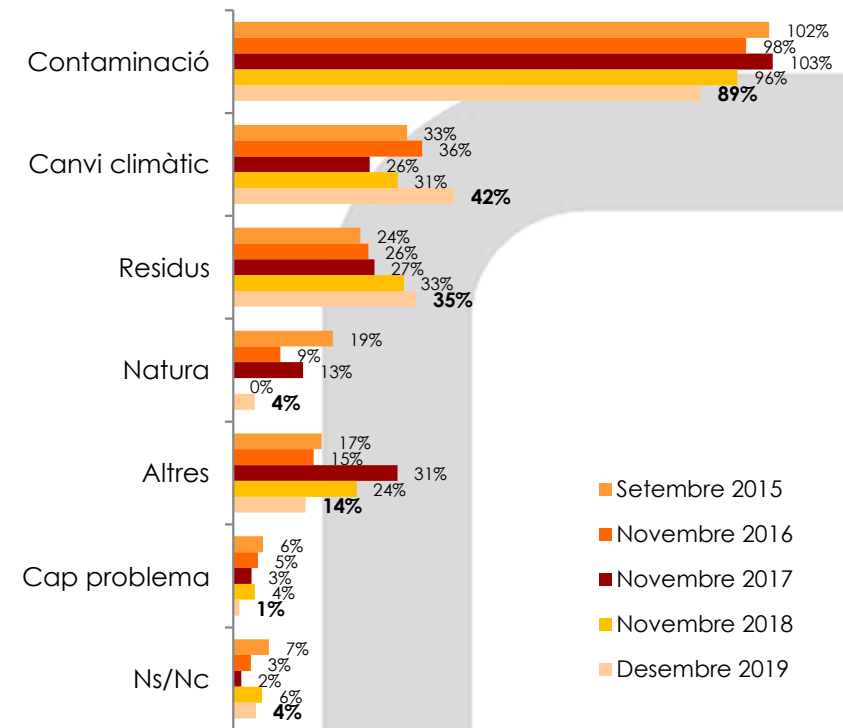
Percepcions generals de l'estat ambiental ▶

Problemes ambientals

▶ Quins són els problemes ambientals que li preocupen més?

▶ Agrupació dels problemes ambientals

Quan es demana als catalans pels problemes o reptes ambientals que més els preocupen, únicament un 1% indiquen explícitament no es mostren preocupats per cap problema ambiental.

La contaminació, a nivell general, de l'aire i de l'aigua i el canvi climàtic són percebuts com els principals problemes ambientals.

Des de 2014 s'observa una tendència creixent envers la preocupació pels residus i pel canvi climàtic.

Presentació

Conclusions

Percepcions generals de l'estat ambiental

Emergència climàtica

Relació amb el medi natural

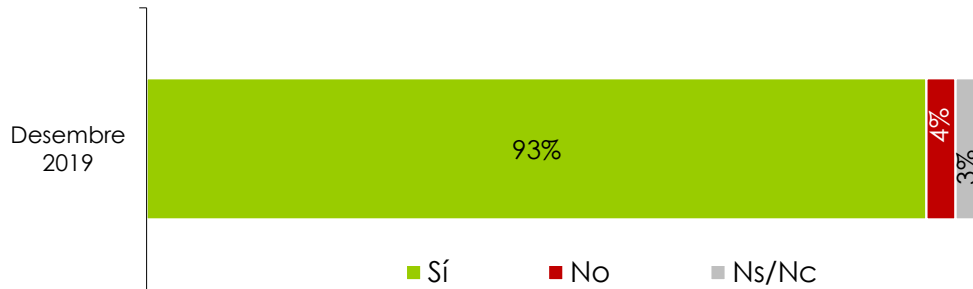
Biodiversitat a Catalunya

La conservació de la natura

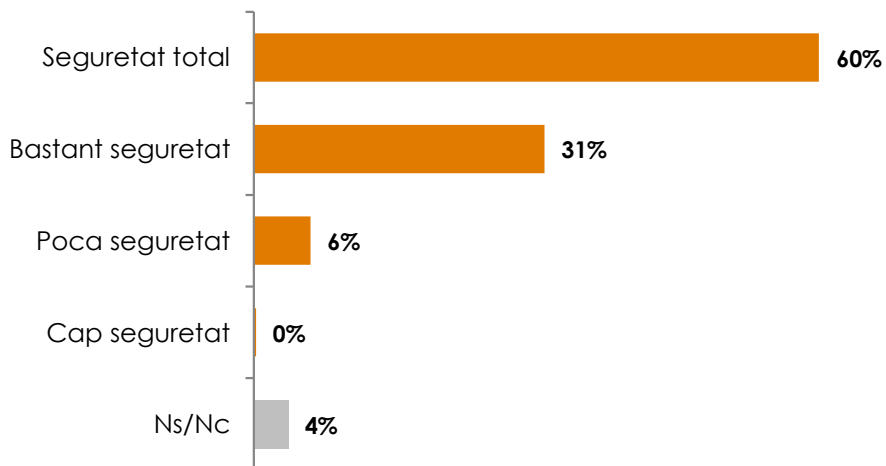
Implicació de la societat

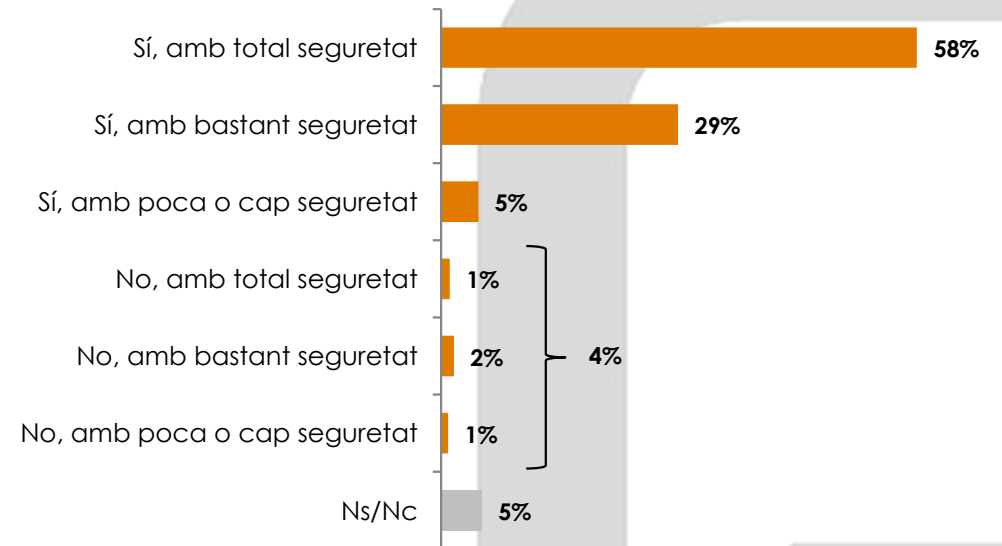
▶ Independentment de les causes, creu que realment s'està produint un canvi climàtic?

▶ Amb quin nivell de seguretat ha contestat a la pregunta anterior?

▶ Indicador resum de percepció envers si s'està produint realment un canvi climàtic

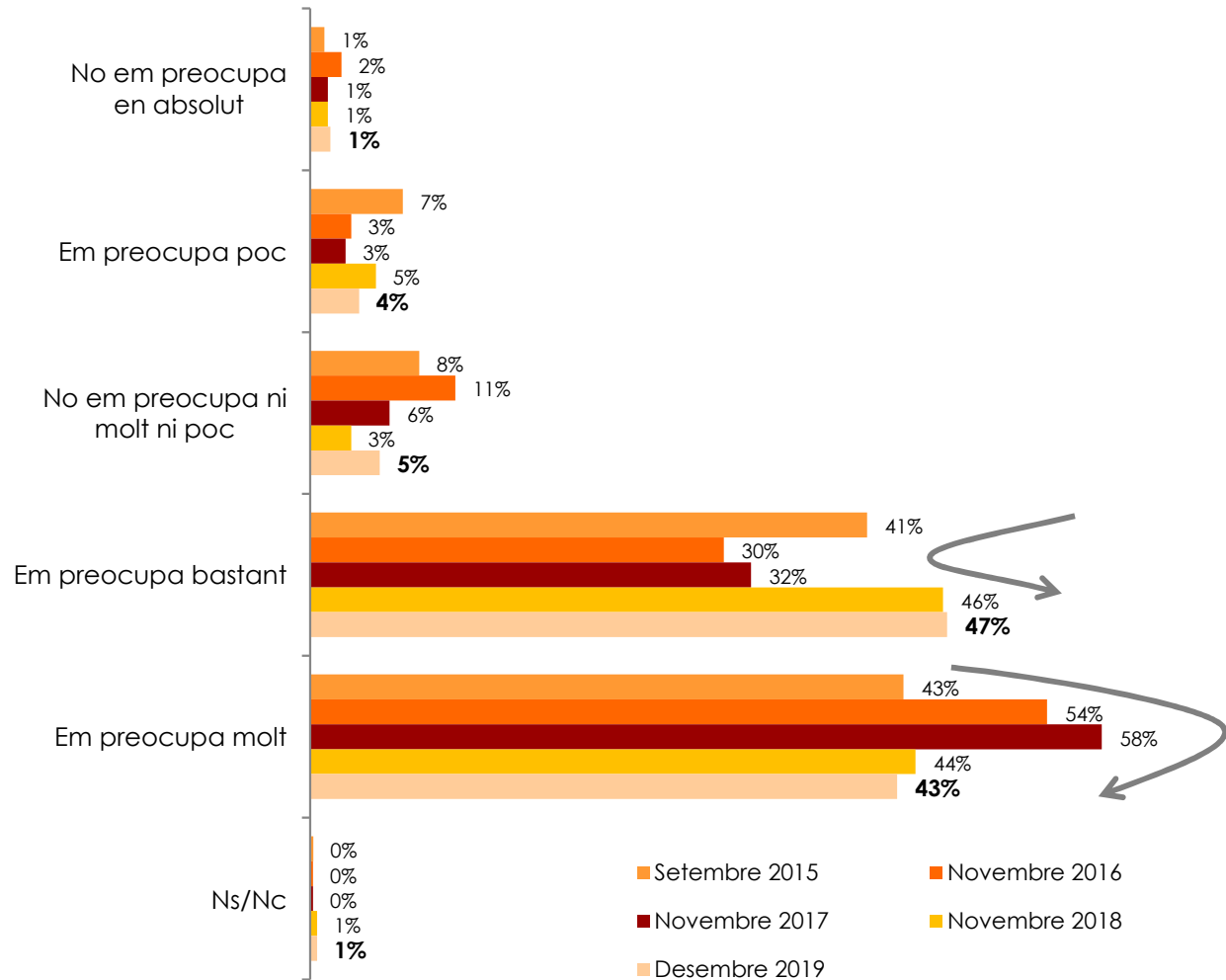

Consens generalitzat (93%) en considerar que s'està produint un canvi climàtic. Només un 4% no ho creuen i un 3% no ho poden afirmar.

A més la major part d'aquests consultats afirmen estar-ne totalment segurs

▶ En una escala de l'1 al 5 on 1 seria no em preocupa en absolut i 5 seria em preocupa molt, com es posiciona vostè davant el canvi climàtic?

El percentatge de consultats que afirmen estar molt o bastant preocupats davant l'efecte del canvi climàtic es manté estable respecte la darrera onada (90%).

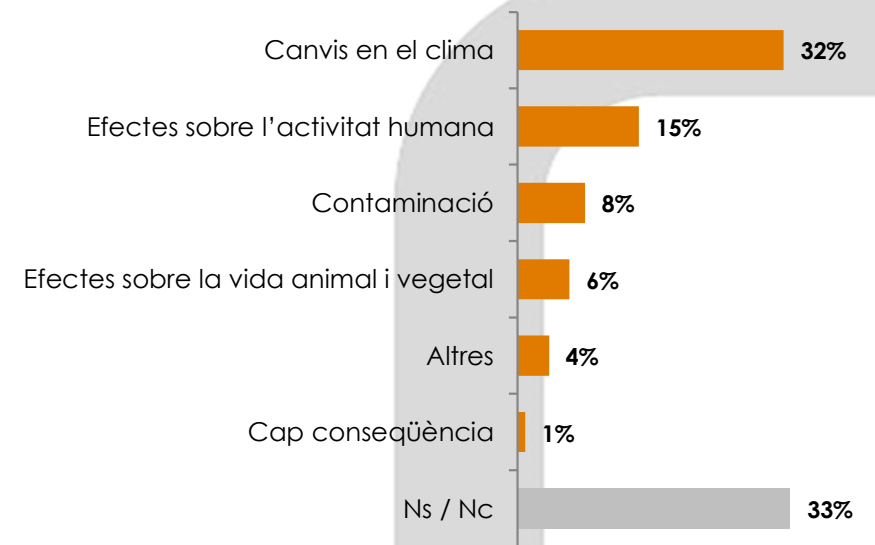
Les persones que es mostren molt preocupades destaquen per ser dones, amb estudis alts i les que parlen habitualment català. Destaquen entre els menys preocupats els residents a Tarragona i els que no es connecten mai a Internet.

▶ Quina diria vostè que és la principal conseqüència, si n'hi ha alguna, del canvi climàtic?

▶ Agrupació de la principal conseqüència

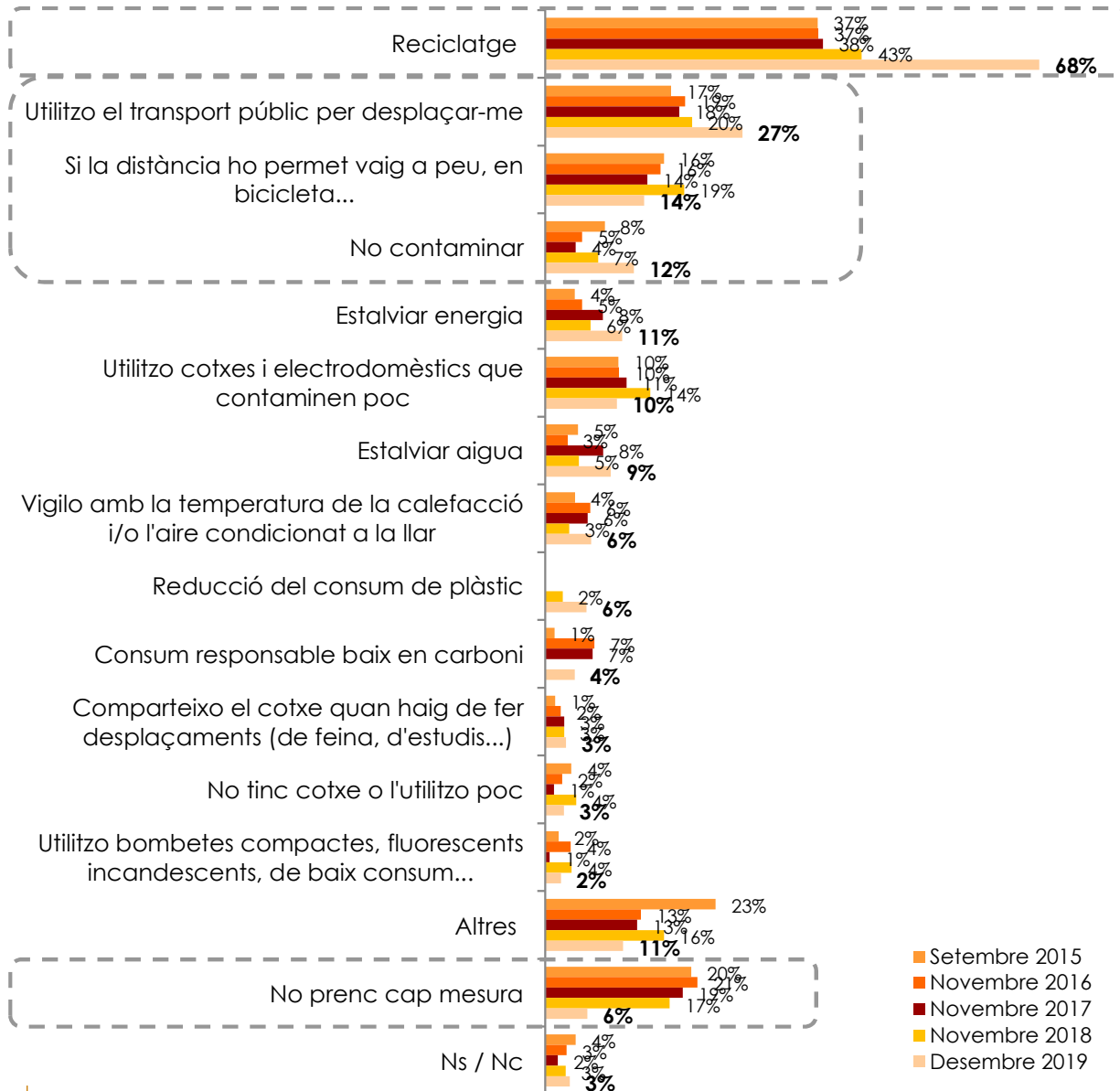
La pujada del nivell de mar i l'augment de les temperatures/escalfament global són les conseqüències més esmentades de manera espontània pels consultats.

Tanmateix, existeix un nivell elevat de desconeixement (33%) en quant a les conseqüències del canvi climàtic; sent superior entre les dones, les persones majors de 65 anys, les que tenen estudis baixos, les jubilades, les nascudes en d'altres Comunitats Autònomes, les que porten més de 30 anys a Catalunya, les que parlen habitualment castellà i les que no es connecten a Internet amb freqüència.

Hàbits quant a mesures per mitigar el canvi climàtic

▶ Ens podria dir quines mesures adopta per tal de reduir el canvi climàtic?

Un **83%** afirma prendre **mesures per reduir el canvi climàtic**, dada que augmenta lleugerament respecte l'onada anterior.

Per perfils, els menors de 30 anys, els estudiants, les persones residents a Tarragona i en municipis petits destaquen entre les que diuen no prendre cap mesura.

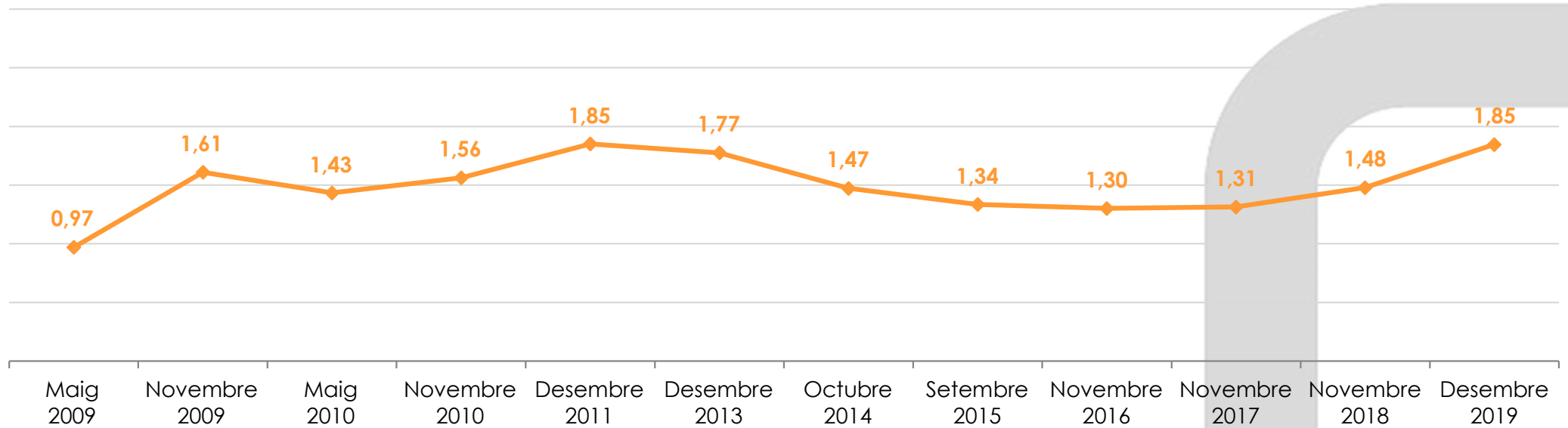
El **reciclatge** (la selecció de residus) continua sent la mesura més esmentada pels consultats per tal de reduir l'efecte del canvi climàtic, que augmenta de forma important respecte anys anteriors. A continuació, trobem mesures relacionades amb el **menor ús del cotxe** (ús de transport públic, anar a peu, etc.) i l'ús de **cotxes i electrodomèstics que contaminen poc**.

Evolutivament, augmenta el percentatge de gairebé totes les mesures. Les úniques que disminueixen són la no utilització d'aerosols, estalviar aigua, vigilar la temperatura de la calefacció i/o aire condicionat i el consum responsable baix en carboni.

Nota: els percentatges no sumen 100 donat que s'admetia resposta múltiple

▶ Nombre mitjà de mesures adoptades per mitigar el canvi climàtic

L'indicador de mesures adoptades per reduir el canvi climàtic augmenta de forma important, passant del 1,31 a l'1,48.

Presentació

Conclusions

Percepcions generals de l'estat ambiental

Emergència climàtica

Relació amb el medi natural

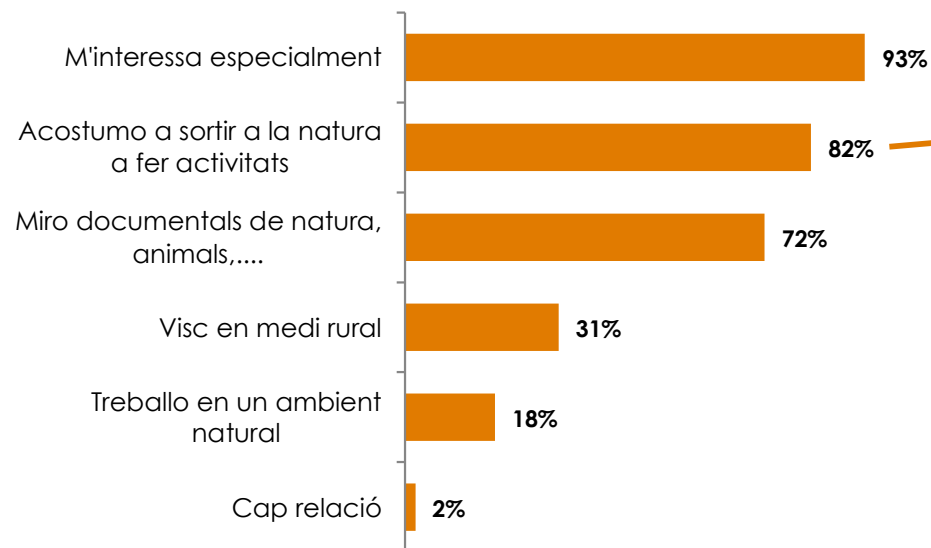
Biodiversitat a Catalunya

La conservació de la natura

Implicació de la societat

▶ Digui'ns quin tipus de relació té vostè amb la natura o el medi natural

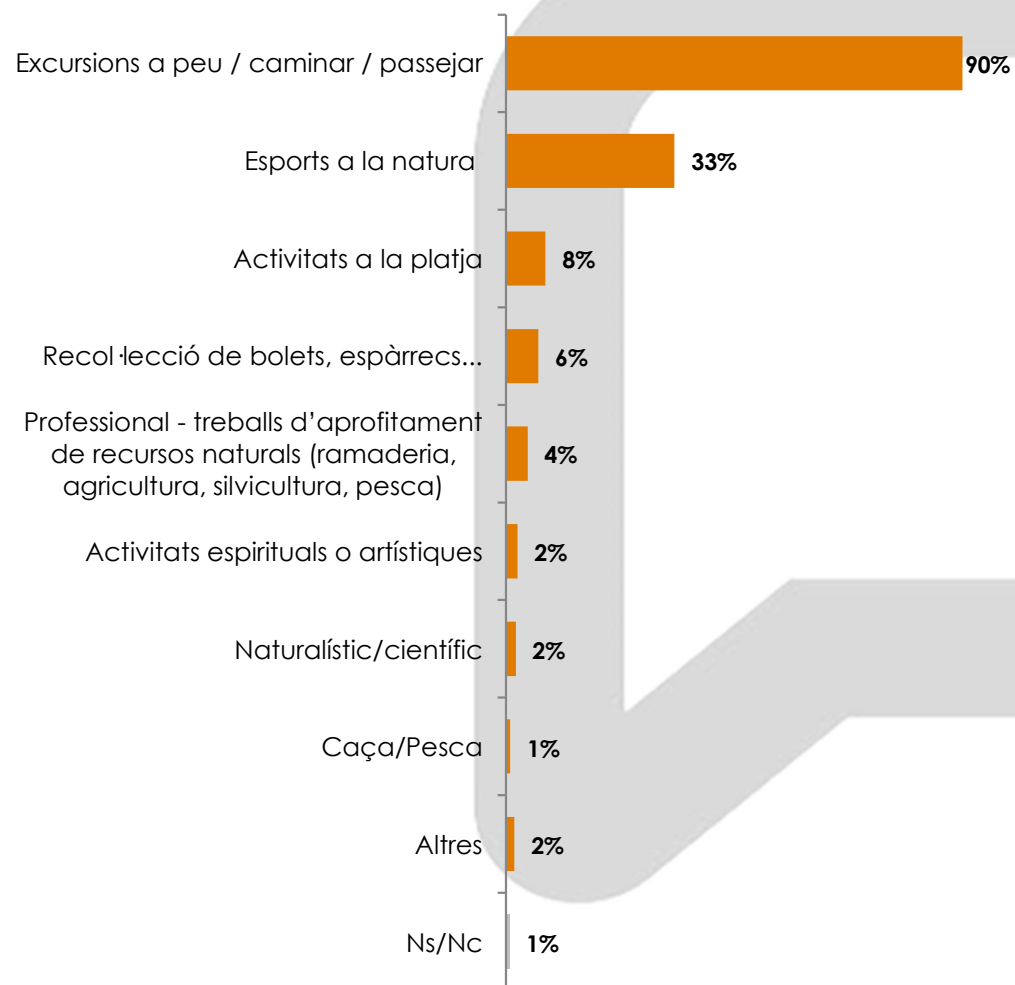
Elevada relació de la població amb la natura. Els tipus de relació més freqüents són l'interès, les sortides a la natura (per realitzar excursions i, en menor mesura esports a la natura) i la visualització de documentals.

Cal destacar el percentatge de consultats que diuen que viuen en ambient rural (31%) o que treballen en un ambient natural (18%).

Entre els que viuen en municipis de menys de 10.000 habitants el percentatge de consultats que viuen en un ambient rural augmenta significativament (més del 75%).

▶ I quines activitats hi va anar a fer?

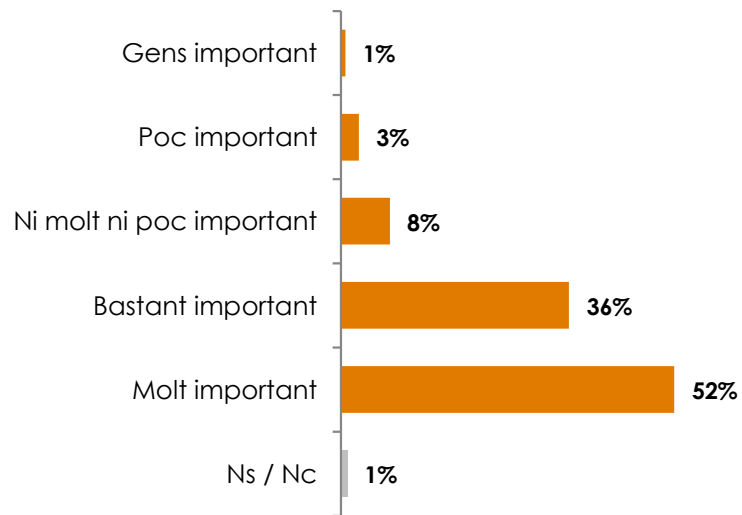
(Base: els que acostumen a sortir a la natura a fer activitats)

Nota: els percentatges no sumen 100 donat que s'admetia resposta múltiple

▶ I fins a quin punt la natura és important per a vostè en el seu dia a dia?

Per un 88% dels consultats la natura és important per al seu dia a dia.

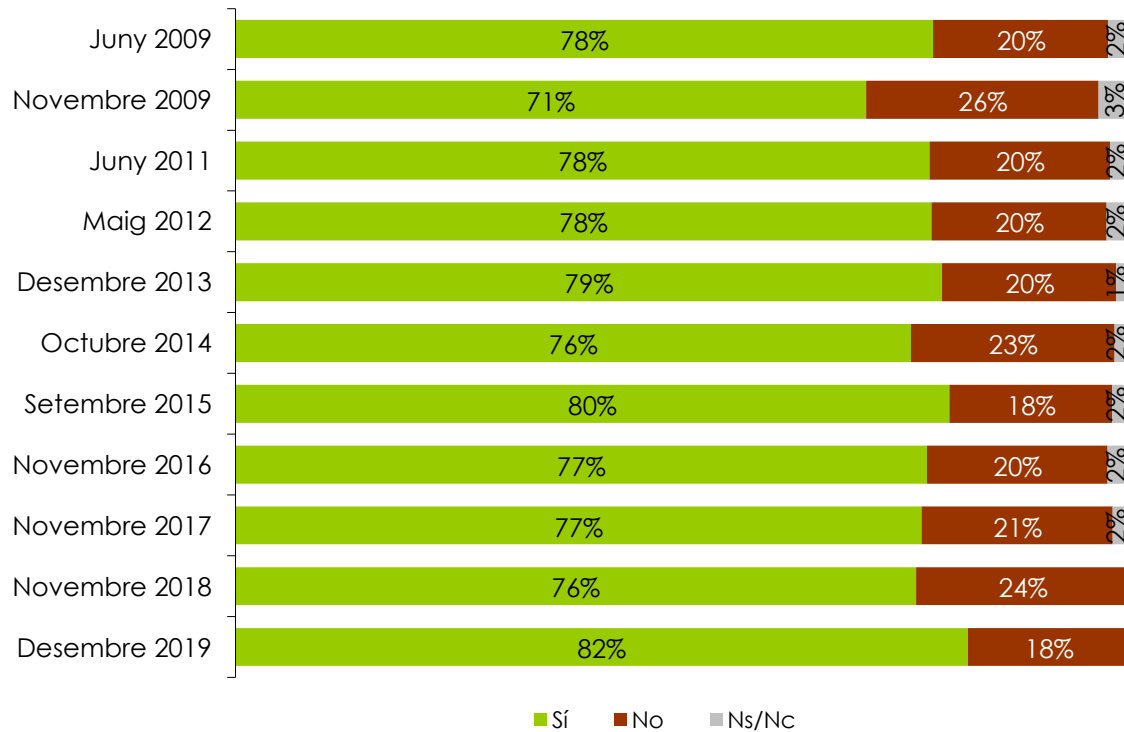
Si ens centrem el en 11% de consultats pels quals no és important trobem en major mesura a homes, persones menors de 45 anys, amb un nivell d'estudis mig, estudiants, estudiants, persones que parlen habitualment castellà i residents a Tarragona.

Relació amb el medi natural ▶

Coneixement de parcs naturals

▶ Actualment a Catalunya hi ha 20 parcs naturals. Vostè en coneix algun?*

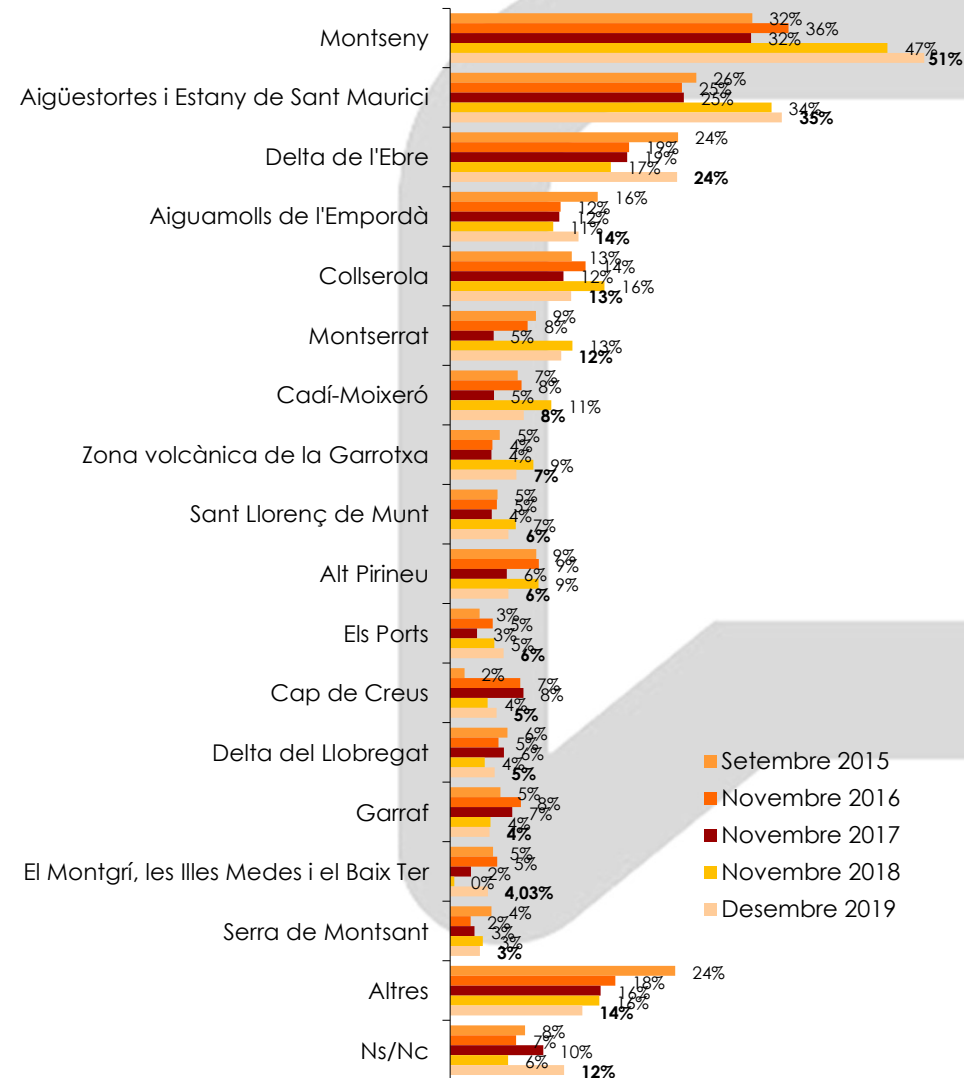
Un 82% dels consultats coneixen algun parc natural de Catalunya. Aquesta xifra augmenta en 4 punts respecte 2018 i es situa en el valor més alt de la sèrie.

Els parcs naturals protegits que més es coneixen continuen sent el **Montseny**, **Aigüestortes i l'Estany de Sant Maurici** i el **Delta de l'Ebre**.

*Nota sobre canvi en la redacció de la pregunta: Fins 2017 es preguntava "Catalunya té gairebé el 30% de la superfície protegida. Coneix algun espai natural protegit?"

▶ Ens podria especificar quin/s?

Base: els que coneixen algun espai natural protegit

Nota: els percentatges no sumen 100 donat que s'admetia resposta múltiple

Presentació

Conclusions

Percepcions generals de l'estat ambiental

Emergència climàtica

Relació amb el medi natural

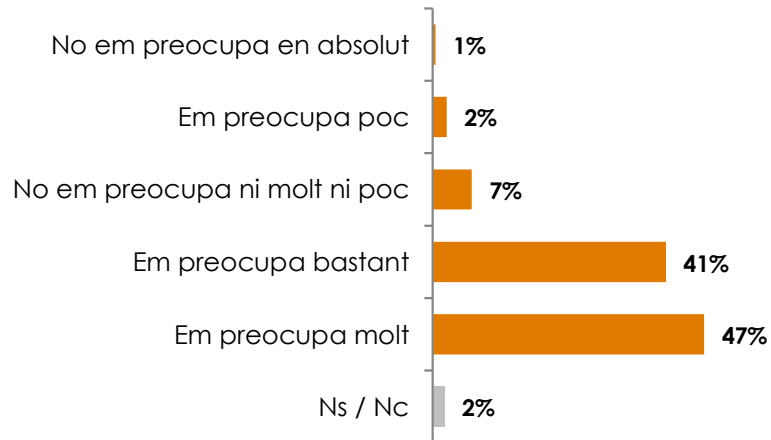
Biodiversitat a Catalunya

La conservació de la natura

Implicació de la societat

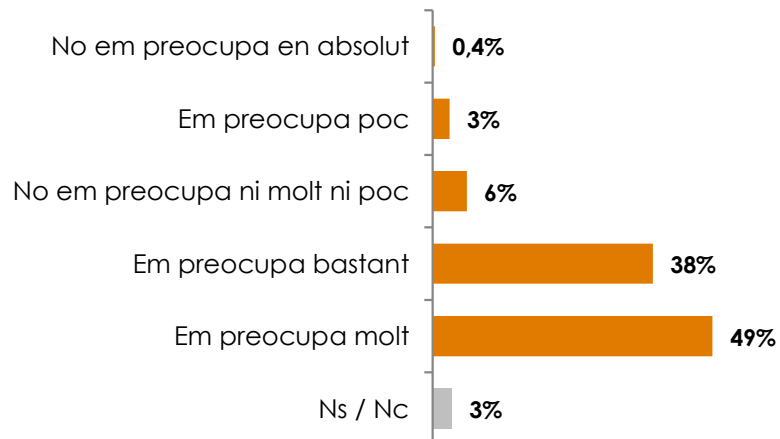

▶ Com es posiciona vostè davant la problemàtica de pèrdua de biodiversitat a nivell global?

Gairebé 9 de cada 10 consultats es mostren preocupats per la problemàtica de pèrdua de biodiversitat a nivell global (47% molt i 41% bastant) i a Catalunya (49% molt i 38% bastant).

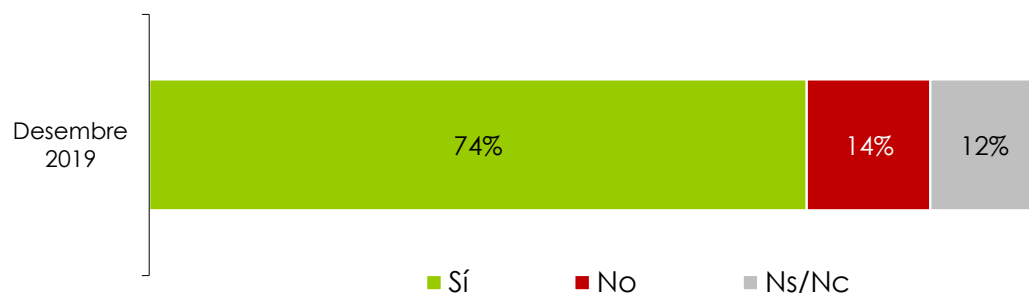
▶ ... i a escala de Catalunya?

Entre els col·lectius als que no els preocupa aquesta qüestió destaquen els estudiants o les persones que realitzen tasques de la llar i les residents en municipis d'entre 2.000 i 5.000 habitants o de més de 50.000 habitants.

▶ Vostè té la percepció que actualment s'està perdent biodiversitat a Catalunya?

Un 74% dels consultes consideren que actualment a Catalunya s'està perdent biodiversitat.

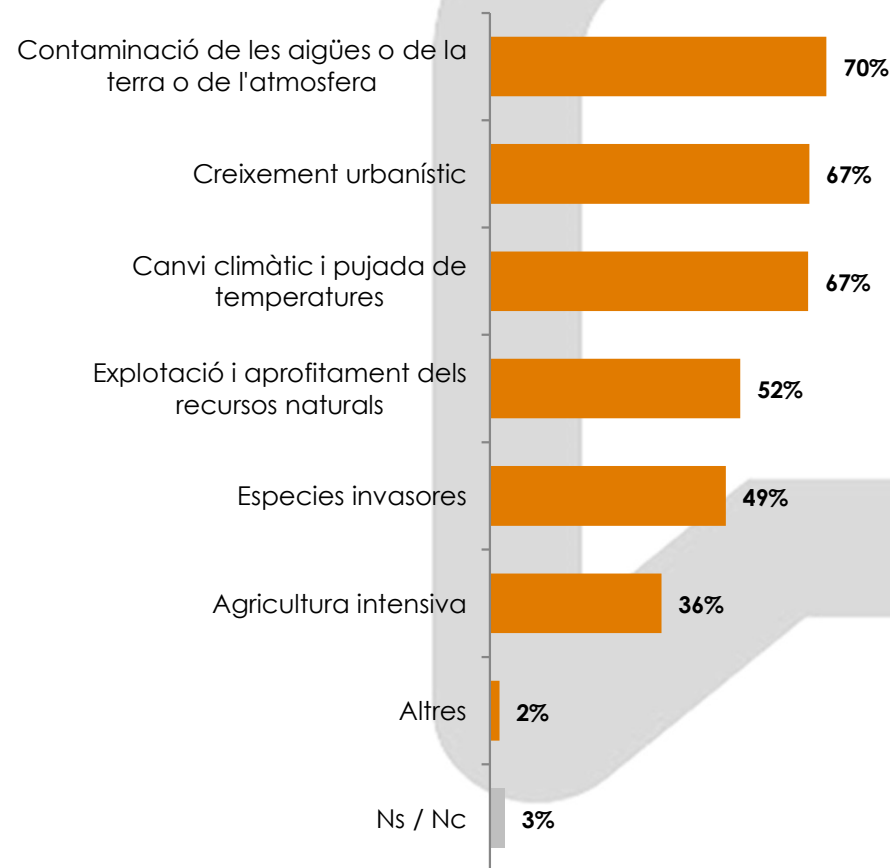
Aquesta percepció és més elevada entre les persones més grans i les que parlen habitualment català.

La contaminació (aigües, terra o atmosfera), el creixement urbanístic, el canvi climàtic i les pujades de temperatures s'esmenten com les principals causes de pèrdua de biodiversitat.

En menor mesura, s'esmenta l'explotació i aprofitament dels recursos naturals, les espècies invasores i l'agricultura intensiva.

▶ Quines creu que són les tres principals causes d'aquesta pèrdua de biodiversitat a Catalunya? (resposta suggerida)

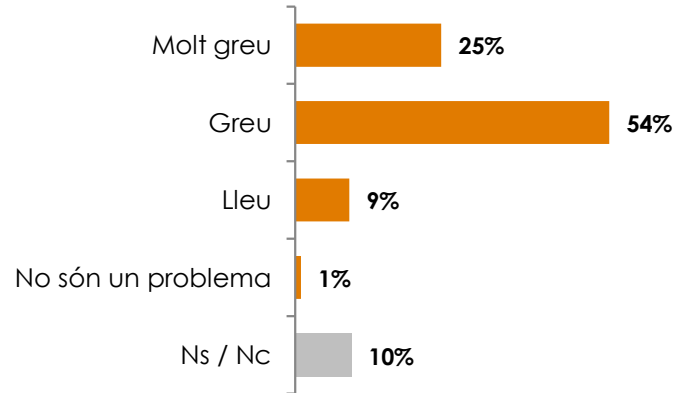
Base: els que perceben que actualment s'està perdent biodiversitat a Catalunya

Nota: els percentatges no sumen 100 donat que s'admetia resposta múltiple

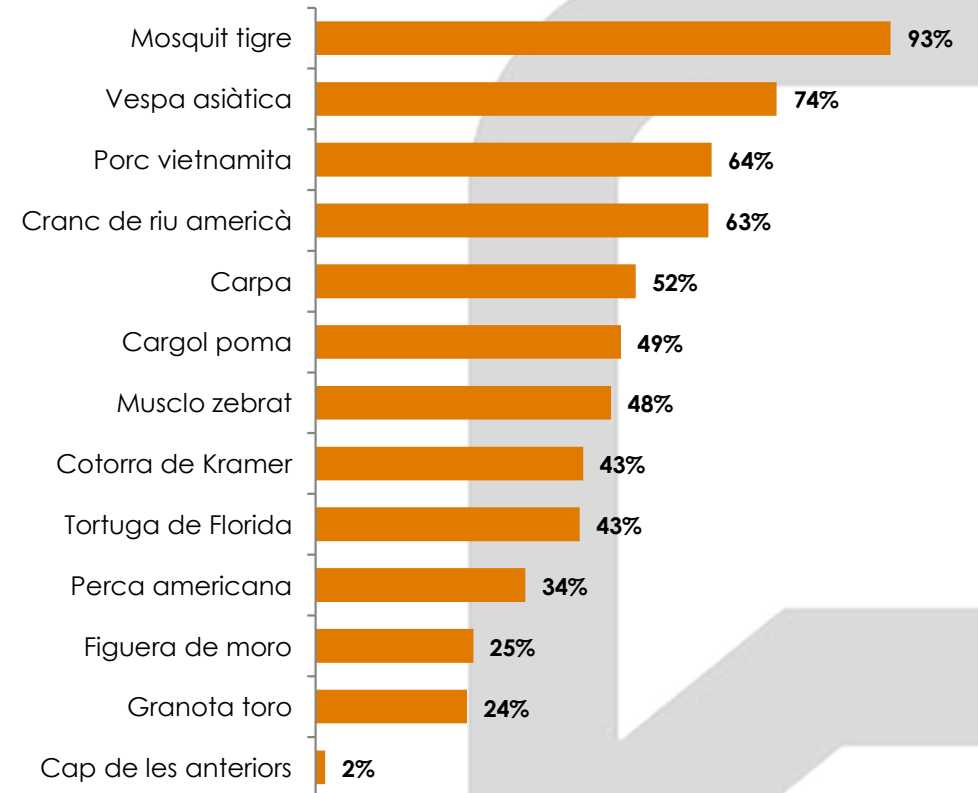
▶ Fins a quin punt creu que les espècies invasores són un problema per a la biodiversitat?

Tot i que les espècies invasores no apareixen de manera espontània entre les principals causes de pèrdua de biodiversitat, tres quarts dels consultats les considera un problema molt greu (25%) o greu (54%).

L'espècie invasora més coneguda és el mosquit tigre (93%). A continuació, trobem la vespa asiàtica, el porc vietnamita i el cranc de riu americà.

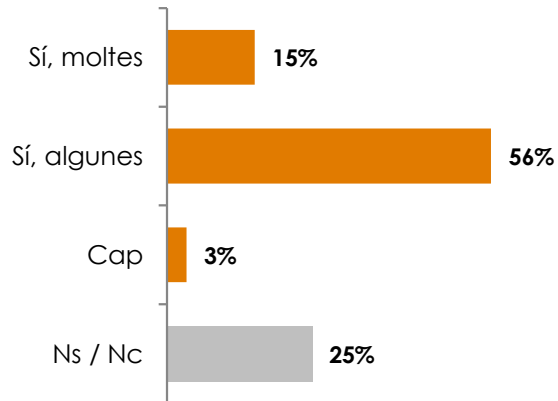
▶ Quines de les següents espècies invasores coneix?

Nota: els percentatges no sumen 100 donat que s'admetia resposta múltiple

▶ D'altra banda, creu que a Catalunya hi ha espècies amenaçades, és a dir, en perill d'extinció?

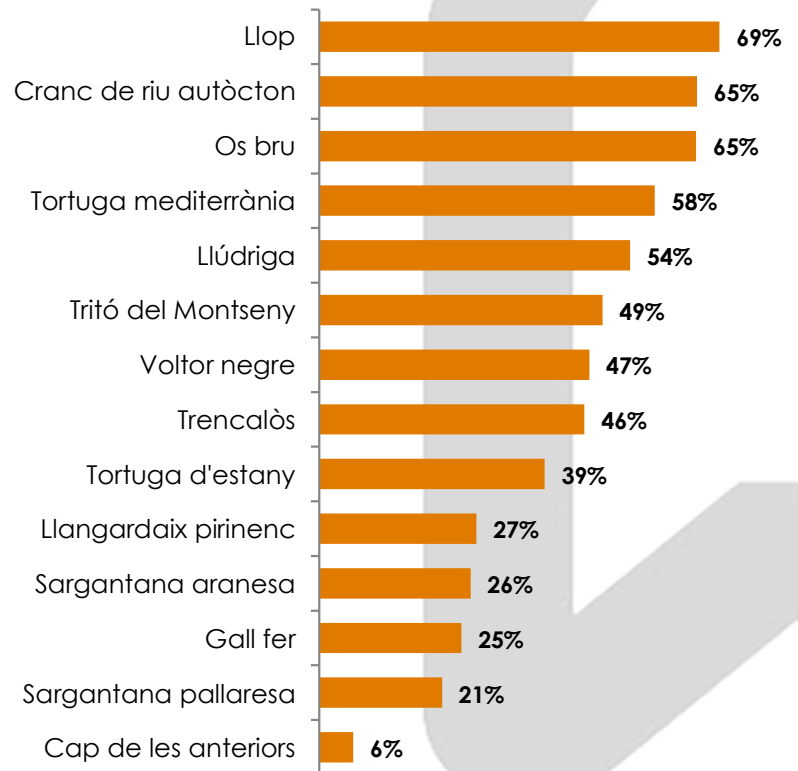

Fins a 7 de cada 10 consultats creu que a Catalunya hi ha espècies amenaçades. Concretament, un 15% considera que hi ha moltes espècies en perill d'extinció i un 56% que n'hi ha algunes. Tot i això, cal destacar que un 25% dels consultats desconeixen aquesta qüestió i no es manifesten al respecte.

El llop, el cranc de riu autòcton i l'os bru són les espècies amenaçades més conegudes pels consultats. En segon terme, apareixen la tortuga mediterrània, la llúdriga, el tritó del Montseny, el voltor negre i el trençalòs.

▶ De les següents espècies, quines creus que estan en perill de desaparició?

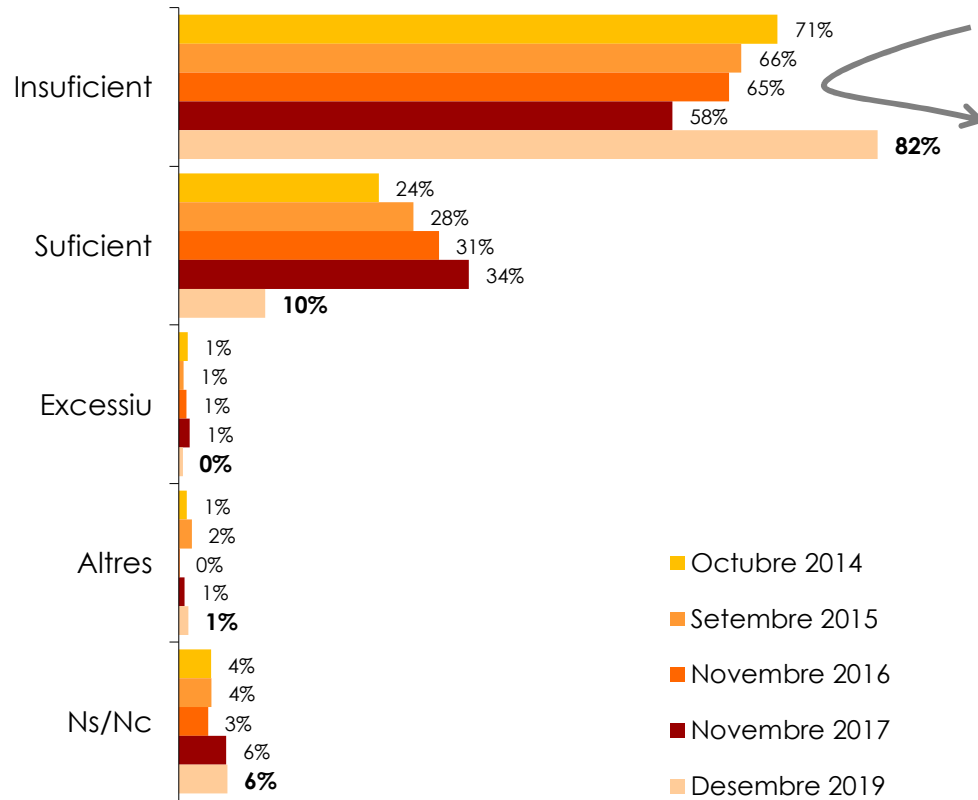
Base: els que creuen que hi ha espècies amenaçades

Nota: els percentatges no sumen 100 donat que s'admetia resposta múltiple

▶ Creu vostè que l'esforç que realitzen les Administracions Públiques per protegir i conservar la biodiversitat és...?

Fins un 82% de la població creu que l'esforç de les administracions per conservar la biodiversitat és **insuficient**, augmentant de manera important respecte les darreres onades (passant del 58% al 2017 i al 82% actual).

Per perfils, les persones més joves destaquen per considerar que la protecció i conservació de la diversitat ja és suficient i les residents a Lleida per considerar-la excessiva.

Presentació

Conclusions

Percepcions generals de l'estat ambiental

Emergència climàtica

Relació amb el medi natural

Biodiversitat a Catalunya

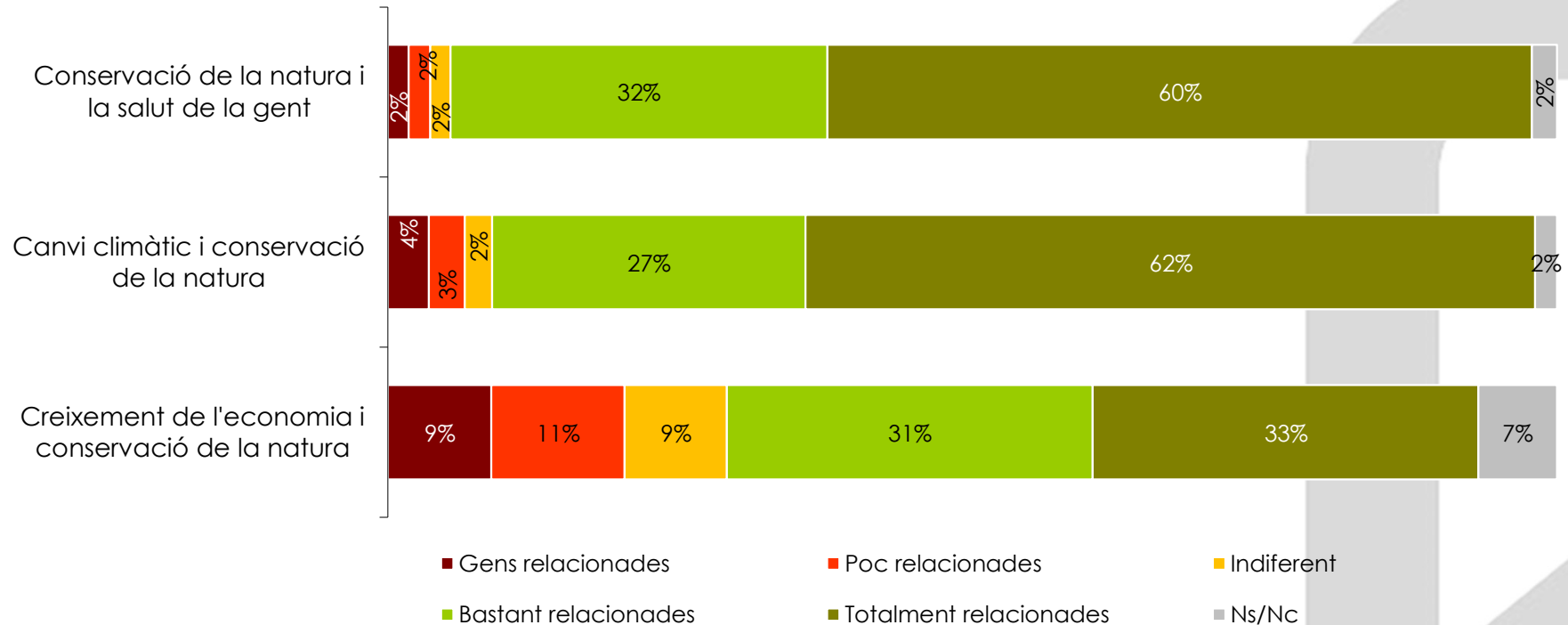

La conservació de la natura

Implicació de la societat

- ▶ Li diré dues idees i m'ha de respondre si creu que estan molt relacionades o gens relacionades. Per exemple, conduir massa de pressa està relacionat amb tenir accidents

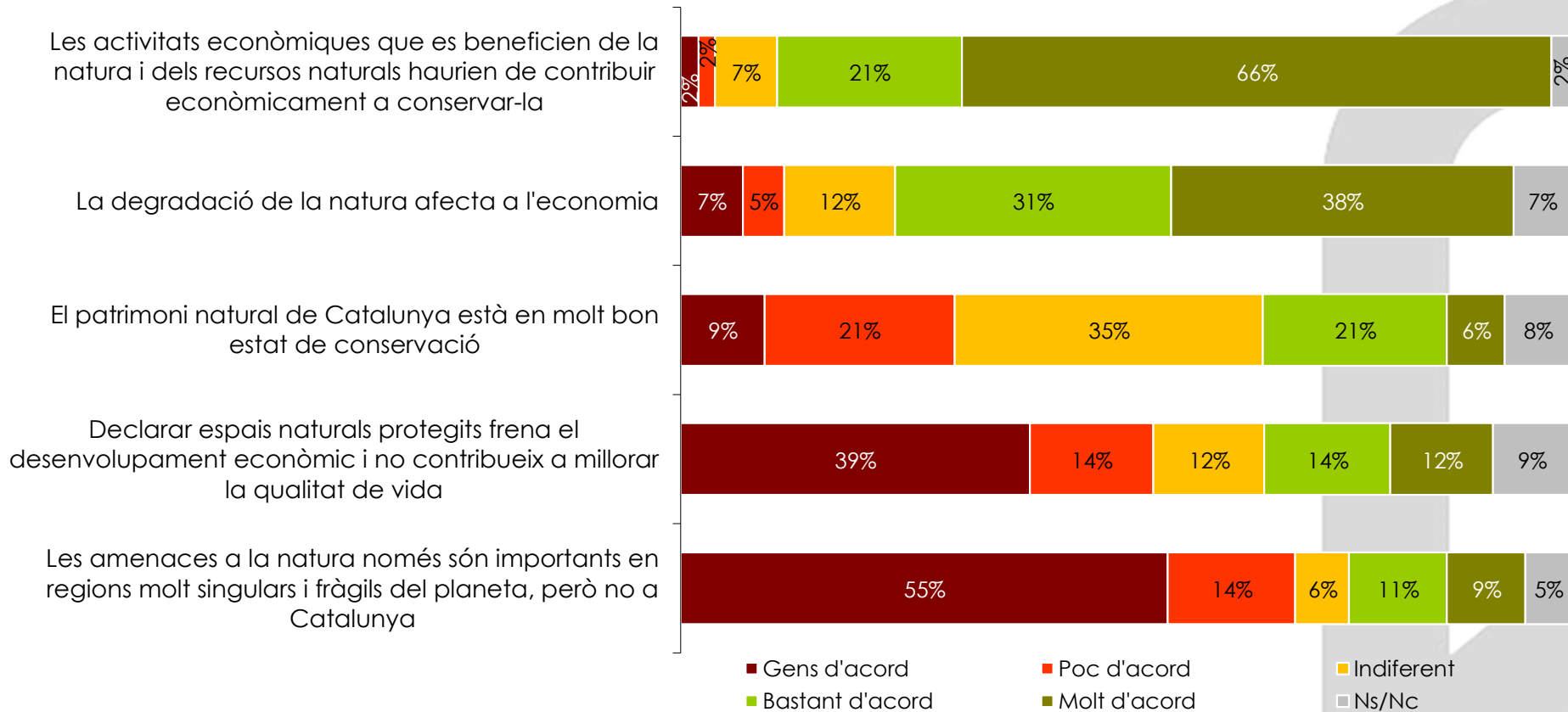
Percepció majoritària de que la **conservació de la natura** està relacionada amb **la salut de la gent** (82%) i amb el **canvi climàtic** (89%). En canvi, hi ha una major percepció de no relació (20%) quant a conservació de la natura i creixement de l'economia.

Per perfils, les persones que realitzen tasques de la llar, amb menor nivell d'estudis i les que no es connecten mai a Internet, destaquen per considerar que no existeix relació entre la conservació de la natura i la salut de la gent i entre la conservació de la natura i el canvi climàtic.

No s'observen diferències significatives de perfil en la relació creixement de l'economia i conservació de la natura.

▶ En una escala de l'1 al 5, on 1 seria "en total desacord" i 5 seria "totalment d'acord" com es posiciona vostè davant aquestes afirmacions?

Gairebé la totalitat de la població considera que les activitats econòmiques que es beneficien de la natura haurien d'ajudar a conservar-la i que la degradació de la natura afecta a l'economia.

Per contra, estan en desacord amb que les amenaces a la biodiversitat només siguin importants en regions molt singulars i fràgils i en que declarar espais naturals protegits freni el desenvolupament econòmic i no contribueix a millorar la qualitat de vida. Dualitat d'opinions en quant al bon estat del patrimoni natural de Catalunya.

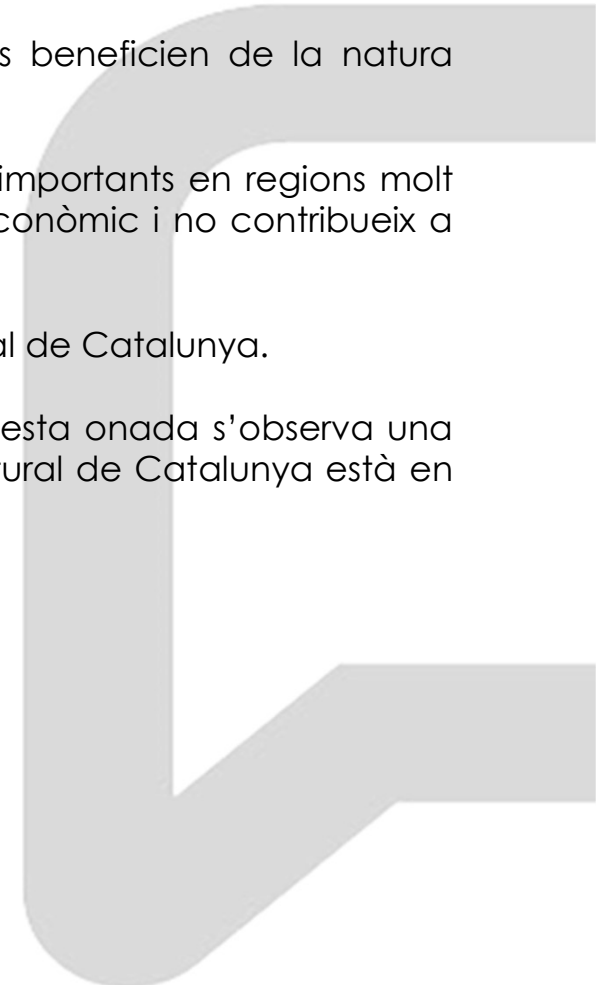
En relació a la gràfica de la pàgina anterior:

Gairebé la totalitat de la població considera que les activitats econòmiques que es beneficien de la natura haurien d'ajudar a conservar-la i que la degradació de la natura afecta a l'economia.

Per contra, estan en desacord amb que les amenaces a la biodiversitat només siguin importants en regions molt singulars i fràgils i en que declarar espais naturals protegits freni el desenvolupament econòmic i no contribueix a millorar la qualitat de vida.

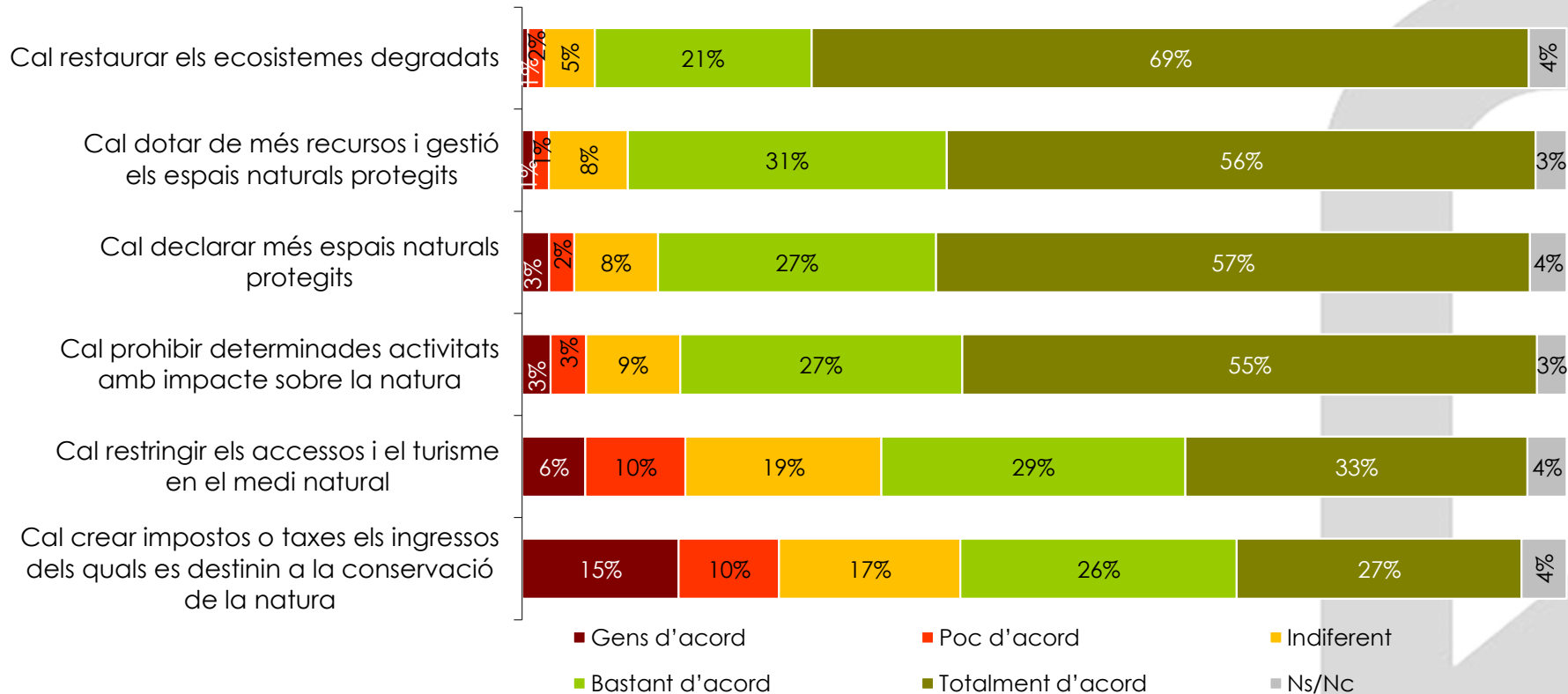
Finalment, continua existint dualitat d'opinions en quant al bon estat del patrimoni natural de Catalunya.

Aquestes percepcions es mantenen molt estables onada rere onada, tot i que en aquesta onada s'observa una disminució de més del 10% en el nivell d'acord d'afirmacions amb que el patrimoni natural de Catalunya està en molt bon estat.

- ▶ En una escala de l'1 al 5, on 1 seria "en total desacord" i 5 "totalment d'acord", com es posiciona davant d'aquestes afirmacions...?

Elevat nivell d'acord de la població amb que es necessari: **restaurar** els ecosistemes degradats, **dotar de més recursos** i gestió els espais naturals protegits, **declarar més espais** naturals protegits i **prohibir determinades activitats** amb impacte sobre la natura.

En canvi, restringir accessos i crear impostos té un nivell més baix d'acceptació i en canvi un major rebuig.

Presentació

Conclusions

Percepcions generals de l'estat ambiental

Emergència climàtica

Relació amb el medi natural

Biodiversitat a Catalunya

La conservació de la natura

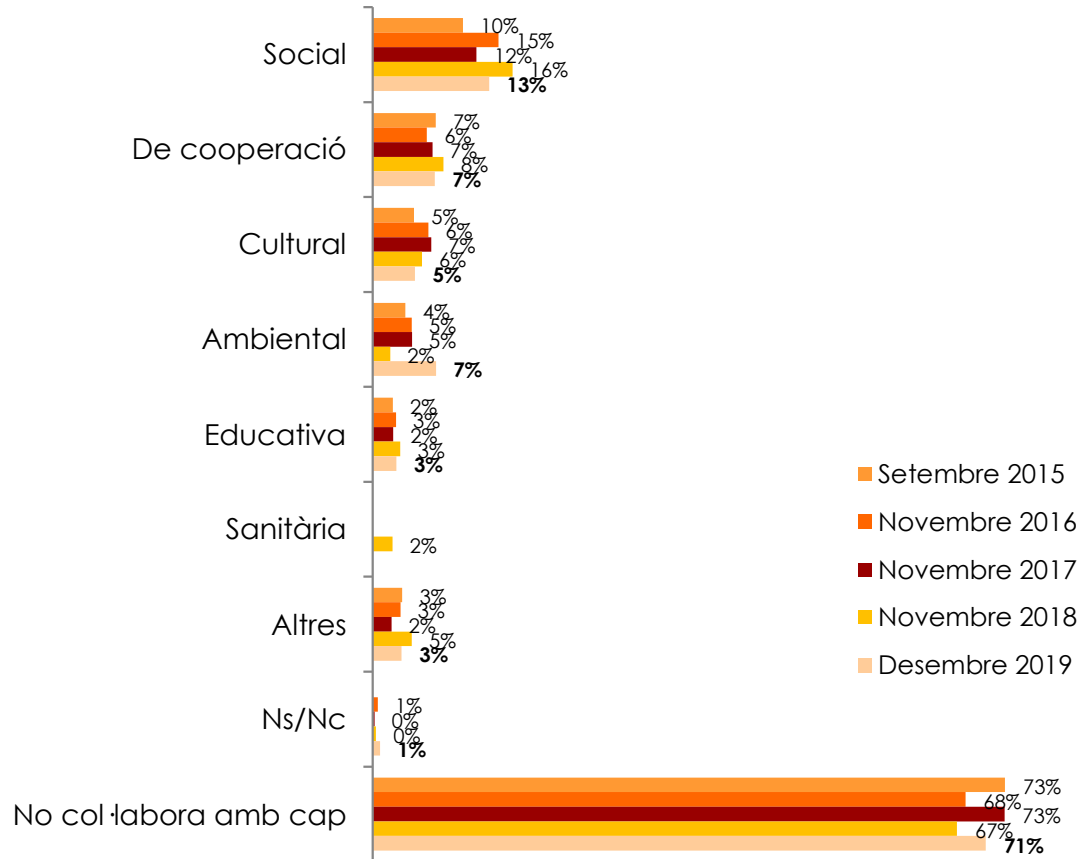
Implicació de la societat

Implicació de la societat ▶

Participa amb alguna associació o fundació

- ▶ Ens podria dir si actualment participa activament amb alguna associació o fundació? De quin/s tipus?

Disminueix el percentatge de catalans que participa amb alguna associació o fundació. Concretament un 29% de les persones consultades afirma que actualment col·labora activament amb alguna associació o fundació de qualsevol àmbit (envers el 33% de l'any 2018).

Entre els que no col·laboren destaquen les persones amb estudis baixos, els estudiants o aturats, les nascudes fora de la Unió Europea, les que porten menys de 30 anys a Catalunya, les que parlen castellà i les que no es connecten a Internet o ho fan amb poca freqüència.

Per tipologies d'associacions o fundacions, tornen a destacar les associacions o fundacions de tipus social. Les ambientals incrementen la seva importància i ja representen el 7%, sent el percentatge més alt de totes les onades.

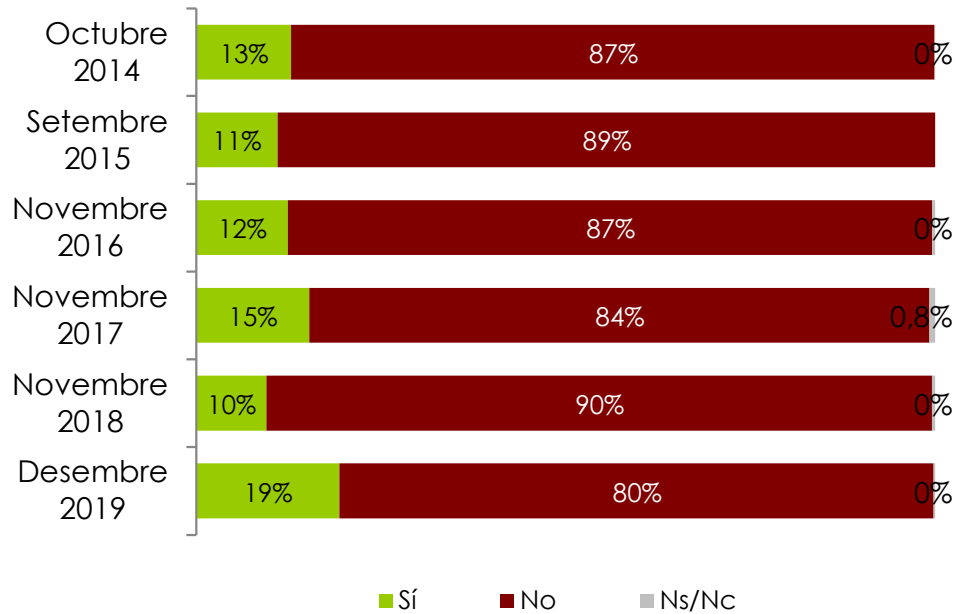
Nota: S'ha de destacar la variació en la formulació d'aquesta pregunta respecte anteriors onada. Des de 2014 es pregunta als consultats per la col·laboració amb alguna associació o fundació, anteriorment es preguntava per la seva col·laboració amb una ONG.

Implicació de la societat ▶

Participa amb alguna associació o fundació

▶ En els darrers dos anys ha participat o col·laborat amb alguna entitat que treballi en la conservació i millora de la natura?

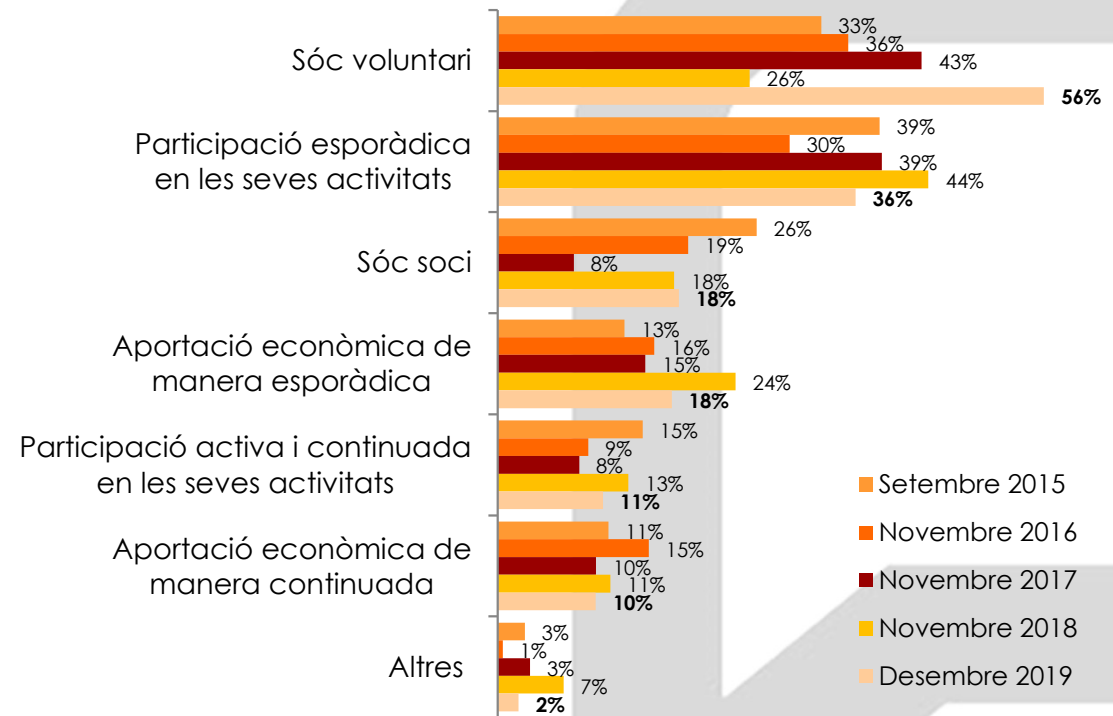
Quan ens centrem en les entitats que treballen en la conservació i millora de la natura, el percentatge que afirma haver col·laborat en els darrers dos anys és del 19% de la població.

És el percentatge més alt de totes les onades.

Entre els que col·laboren destaquen els homes, les persones amb estudis alts, les nascudes a Catalunya, les que parlen habitualment català i les que es connecten cada dia a Internet.

▶ Formes de col·laboració

Base: les que han col·laborat amb alguna entitat que treballa en la conservació i millora de la natura

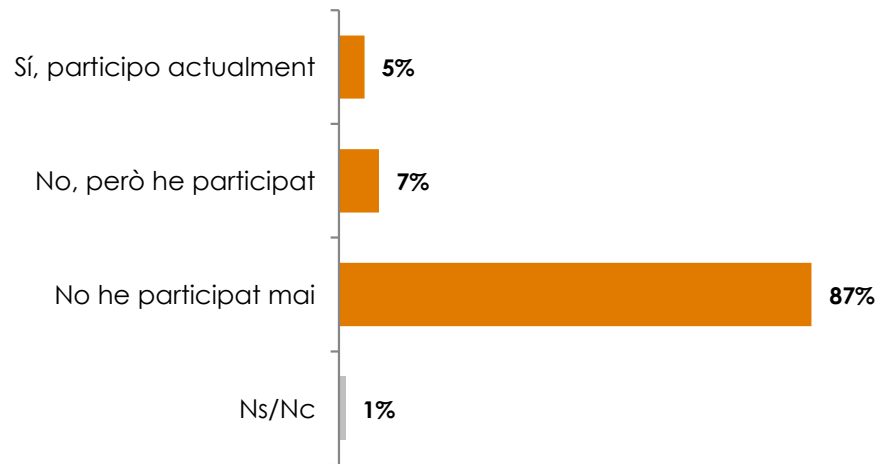

El tipus de col·laboració més freqüent en les entitats que treballen en la conservació i millora de la natura és la participació esporàdica i ser voluntari. Aquest tipus de col·laboració ha augmentat de manera significativa (passant del 26% al 56%).

La col·laboració econòmica de manera continuada encara és el tipus de col·laboració més minoritari.

▶ Vostè participa en algun programa o projecte de ciència ciutadana?

Un 87% dels consultats no ha participat mai en algun programa o projecte de ciència ciutadana.

El 5% diu que hi participa actualment.

Per perfils, entre els que participen actualment o han participat anteriorment destaquen les persones amb estudis alts, les que parlen habitualment català i les residents en municipis d'entre 5.000 i 10.000 habitants.

Raval de Jesús, 36. 1ª planta

43201 Reus

T. 977 773 615

www.gabinetceres.com

@GabinetCeres